

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Blagoslov je biti pomoć
bolesnomu i biti blagoslavljen

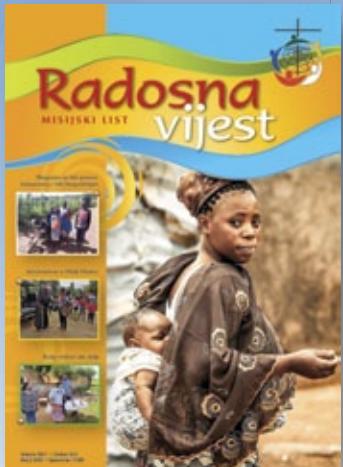

Koronavirus u Misiji Minero

Božja milost ide dalje

Apostolat molitve

Molimo se za žene žrtve nasilja da ih društvo zaštiti te da se njihove patnje ozbiljno shvaćaju i uvažavaju.

Sadržaj

Uvodnik U središtu Iz života naših misionara

Intervju Apostolat molitve Vijesti iz Crkve u svijetu

Vijesti iz Crkve u Hrvata

Život jednog misionara Misijski velikani

Dobri ljudi	3
Pauline Marie Jaricot pronašla je svoj zvanje.....	4
Blagoslov je biti pomoć bolesnomu i biti blagoslovljjan.....	6
Koronavirus u Misiji Minero	8
Božja milost ide dalje.....	10
Biti most ljubavi između Boga Stvoritelja i stvorenoga.....	12
Apostolat molitve za veljaču.....	14
Misionari ubijeni 2020. godine	15
Prva evangelizacija polazište je čak i u vrijeme pandemije.....	15
Pjevači Betlehemske zvijezde.....	16
Drugačiji božićni pokloni	16
Bogati smo koliko možemo dati	17
Dvije nove knjige našeg misionara mons. Drage Balvanovića.....	17
Dan Svetog Djetinjstva u požeškoj Katedrali	18
Mladi Vrhbosanske nadbiskupije u molitvenom lancu Belong.....	18
S braćom ljudima.....	19
Blažena Laura Vicuña - djevica, zaštitnica mladih.....	21

Impressum

Izdavač: Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini

Glavni urednik: v.l. Antun Štefan; Zamjenik glavnoga urednika: mons. Luka Tunjić

Godišnja preplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD

Tisk: MMV-94 d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 01/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski ţiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 0387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Dobri ljudi

Piše vlč. Antun Štefan

Čuli ste za priču iz Kine o ocu koji je, prije nego je izdahnuo, izvadio dvije kutijice: jednu crnu, a drugu bijelu, te svojemu sinu rekao: „Kad ti bude teško u životu, otvori bijelu kutijicu. Crnu ćeš otvoriti onda kad ti bude veoma dobro.“ Sin je krenuo u život. Radio je najteže poslove, izrabljivali su ga, spavao je pod vedrim nebom. Postao je nesretan i očajan. Došle su strahote na svijet, poplave, bolesti, glad. Lutao je bespućima, spavao po šumama, peklo ga je sunce i mrzli ga mrazovi. Izgubio je svaku nadu. I onda se sjetio očevih kutijica. Otvorio je bijelu i u njoj pronašao papirić na kojem je otac napisao: „I ovo će proći!“ I odlučio je okrenuti stranicu života i nastaviti borbu. Nije odustao od svoje budućnosti. I s vremenom mu je krenulo nabolje i postao je sretan.

I nas su snašla teška vremena. Trpljenje i tuga uvukli su se u naša ognjišta. Pomažemo si koliko možemo, na ovaj ili na onaj način. Sva sreća da uvijek ima dobrih ljudi koji

priskoče i uliju nam nadu u bolje sutra. Uz dobre ljudi lakše je nositi breme života. I sigurno će jednom krenuti nabolje. Sigurno. Danas je, istina, vrijeme suza. Plaćemo obeshrabreni poput Hebreja koji su objesili svoje harfe na vrbe uz obale rijeka babilonskih. Ali se nisu dali. Sanjali su o povratku i o boljim vremenima.

Mislim i na naše misionare. Kad se sjetim sve te sirotinje s kojima oni žive, te djece, mladih, roditelja i starih koji ništa nemaju, ali kojima osmijeh nikada ne silazi s lica, moram vam reći: još ste tu, i dok je vas, ništa nije gotovo.

Prije godinu dana, u prosincu 2019., poznata južnoafrička pjevačica Nomcebo Nkwanyana izdala je gospel nosač zvuka Jerusalema. Naslovna pjesma na zulu jeziku postala je svjetski hit i „plesni izazov“ širom svijeta. Pjeva molitvu Bogu za zaštitu od koronavirusa i podsjeća ljudе na nebeski Jeruzalem. I ako vam nije do pjesme i plesa, pokušajte. Bit će vam bolje, barem malo.

Pauline Marie Jaricot pronašla je svoj zvanje

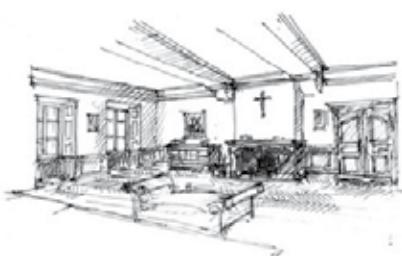

Paulina je ostala uvijek na liniji poziva laika, ne pasivnih laika, već poduzetnih i aktivnih; ne na egocentrični način, već na način suradnje i uključivanja. Svoju vjeru izražavala je u djelima milosrđa, posebno prema 'novim siromašnima', rođenima iz ruševina Napoleonovog carstva, i dinamičnim misijskim zalaganjem, obilježenim velikom smjelošću. Ona je prototip kršćana laika Crkve II. vatikanskog sabora, angažiranih u zajednici kršćana. Upravo onakva kakve Crkva danas treba.

Znam da Bog svoj cilj postiže snagom, ali se služi nježnošću ..., govorila je Pauline. Biti laik označava poziv, zvanje. Zvanje se stoljećima isključivo vezalo za poziv svećenika i redovnika. No, nakon II. vatikanskog sabora i svih dokumenata Crkve nakon toga, naglašava se da je zvanje laika temeljni poziv kršćana. Laik je po svojoj naravi učenik, sljedbenik i svjedok Isusa Krista. Laik je sastavni dio Crkve. On životu Crkve dariva svoju raspoloživost, izgrađuje Crkvu prema svojem vlastitom stanju laika ne prisvajajući službu pastira. Kao »Kristov vjernik« i živi član Crkve, laik živi u svijetu i angažiran je u svim onim realnostima koje sačinjavaju svijet:

društvo sa svojim zakonima i normama; društveni zajednički život; politički i ekonomski sustavi; tehnički i znanstveni napredak; migracije, turizam, razonoda, umjetnost, odgoj i kultura; obitelj... To što je Paulina pokrenula postalo je norma za opću Crkvu kad se radi o evangelizaciji svijeta. »Bog koji ništa ne treba, dao mi je osjetiti da se pripremim da za njegovu slavu učinim nešto više od onoga što sam dosada učinila ...«

Prepoznala je nedaće koje su tištale društvo, zapreke koje su priječile Duh u Crkvi, a ljubav ju je poticala da potraži načine da ih ispravi, ujedinjujući kršćane po trajnim, neuništivim vezama dobrote. Govorila je da »ne želi ništa

požurivati», da čeka da joj božanska Dobrota da znak, nudeći joj povoljnu prigodu. Zato je osluškivala i razlučivala poticaje Duha, da bi mogla donositi ispravne odluke i pratiti ih se sve do njihovog ostvarenja.

U svojim autobiografskim isповijestima napisala je: »Uvijek sam imala jedan tajni osjećaj koji mi je govorio: Bog želi da služiš za njegovu slavu, odabrana si da ispunиш Njegove skrivene planove.«

Osjećala je da onaj koji ju je oduševljavao tom riječkom ljubavi nešto traži od nje, ali da joj još nije otkrio svoju božansku volju ... Poput Male Terezije, koja je u svojem zanosu uskliknula: »U srcu Crkve, svoje majke, bit će ljubav«, Paulina je shvatila da želi gorjeti, gorjeti od ljubavi. »Želja za ljubavlju, gorljiva žeđ za posjedovanjem mojeg Boga, natjerala me da djelujem za njegovu slavu.« Zaokupljena dubokom molitvom, donosi odluke i

Kao »Kristov vjernik« i živi član Crkve, laik živi u svijetu i angažiran je u svim onim realnostima koje sačinjavaju svijet: društvo sa svojim zakonima i normama; društveni zajednički život; politički i ekonomski sustavi; tehnički i znanstveni napredak; migracije, turizam, razonoda, umjetnost, odgoj i kultura; obitelj... To što je Paulina pokrenula postalo je norma za opću Crkvu kad se radi o evangelizaciji svijeta. »Bog koji ništa ne treba, dao mi je osjetiti da se pripremim da za njegovu slavu učinim nešto više od onoga što sam dosada učinila ...«

svojim načinom života sudjeluje u katoličkom 'buđenju' u XIX. stoljeću, potičući mnoge dobrotvorne i misijske akcije.

Pobožnost je temelj njezinog života. Molitvi daje apsolutni prioritet nad svim oblicima pastoralnih, karijativnih i misijskih angažmana. Izvor za svoja nadahnuća i snagu djelovanja uvijek je pronalazila u intimnim razgovorima s Isusom, u pobožnosti prema Presvetom Oltarskom Sakramentu, Srcu Isusovu, i prema Blaženoj Djevici Mariji. Ljubav prema Bogu poštijedjala ju je da ne padne u aktivizam, i ostavljala joj je prostora za njezine dobrotvorne akcije i organizacijske sposobnosti.

U vrijeme kada je osnivala Djelo za širenje vjere, govorila je: »Uvijek ću vam govoriti o molitvi, i pisati vam kad će mi Gospodin za to dati poticaj. Želim da se cijeli svijet klanja i služi Isusu Kristu...«

Završimo s njezinim riječima: »Bez molitve i trpljenja najvjerojatnije ne bih bila korisna kao sredstvo u rukama Božjim za Djelo širenja vjere ...«

UGANDA
– S. Elizabeta Žuljević

Pogled na svakodnevni težački rad u poljima ili na pasture koji pasu stada po brdima i vode ih na pojilo, djeca koja vam na ulici hrle ususret vičući „sister“ ili „omojungu“ (bjelkinja), trgovina plodovima zemlje da bi se preživjelo ili vapaj bolesnih da ih se izlijeeći, ubaćeni sirotinjski šiling u misnu milostinju – sve te slike iz životne svakodnevice afričkog čovjeka često mi u pamet dozivaju evanđeoske riječi ili starozavjetne slike ljudskog života. Riječ Božja očituje se u životu ljudi koje susrećem svakodnevno oko sebe, a osobito u vapaju gladnih i bolesnih.

Pogled na Afriku s europskog kontinenta jednako je začudan kao pogled iz Afrike na Europu i europski način života. Mo-

Blagoslov je biti pomoći bolesnomu i biti blagoslivljan

žemo reći da se kao ljudi susrećemo s istim problemima i poteškoćama, ali su uvjeti života i način rješavanja problema i poteškoća vrlo različiti. Ovdje su mogućnosti ograničene. Tijekom dvije godine, otako smo u misiji u Ugandi, ljudi su spontano počeli dolazili tražiti pomoći: hranu, liječenje i zaposlenje. Nije im lako,

Rad s bolesnicima

Posebna su nam briga gladni, bolesni, školovanje djece, majke s djecom ili žene napuštene od muževa, koje se same brinu za djecu. Budući da osobno najviše radim s bolesnima, rekla bih nešto o radu

s njima. Među onima koji traže pomoći u liječenju uglavnom su roditelji s bolesnom djecom. Dosad smo u liječenju pomogli tridesetak osoba, većinom djecu. Takoder pomažemo neishranjenu djecu kupnjom mlijeka ili mješavinom različitih vrsta brašna i šećera koju same pripremamo i dajemo majkama za kuhanje dnevnog obroka djeci. Radi toga na našim poljima sijemo soju i druge lokalne šitarice, da bismo ih koristili za tu svrhu. Najčešće su bolesti djece kožne bolesti i inficirane rane, jer u obitelji često žive u nehigijenskim uvjetima, zatim AIDS, bolesti očiju i kostiju i pothranjenost. Ono što čo-

vjeka najviše pogoda jest nemar jednih za druge unutar obitelji. Takvima je i uz najadekvatnije liječenje teško pomoći, jer doktori naprave što mogu, ali ako ne pomognu roditelji ili skrbnici, bolest se odugovlači ili vrti. Njihovo poimanje liječenja, korištenja lijekova i druge bolničke skrbi sasvim je drugačije, tako da često ne uzimaju potrebne lijekove, nego koriste domaću medicinu. Nekim bolesnicima pomognemo do izlječenja, ali ima i onih koji trajno trebaju lijekove.

Bolesne također posjećujemo i u njihovim kućama. Dogodi se da lijekove ne uzimaju redovito. Pred takvim stvarima čovjek je nemoćan. Još jedna poteškoća jest da se u bolnicama za liječničke usluge treba cjenkati s doktorima. Tako onda tražimo pomoć od ljudi koje pozajmimo ili doktora od kojeg možemo dobiti ispravne informacije. Čovjeku bude teško kada doživi sve to. Nažalost, korupcija je na svim područjima života poprilično prisutna.

Kćeri Božje ljubavi u Župi Rushooka

U radu s bolesnima i siromašnima susreli smo i mnoge plemenite i velikodušne ljude spremne suradivati i žrtvovati svoje vrijeme da bi nam pomogli. Na poseban smo način zahvalne zajednici časnih se-stara Kćeri Božje ljubavi, koje vode dispanzer u centru Župe Rushooka i s kojima vrlo lijepo surađujemo. Sestra Bogdana Markić, koju najčešće zovemo s. Mira, doktori i ostali zaposlenici puno nam pomažu. Oni su prvi s kojima se konzultiramo, njima bolesnike upućujemo na pregled, a oni ih, ako je potrebno, šalju dalje u bolnice. Ono što me uvijek iznova oduševljava jest strpljivost, blagost i humanost svih djelatnika u radu s pacijentima. Šaljući ih k njima, znamo da su bolesnici u sigurnim rukama, da će dobiti dobru dijagnozu i ispravne lijekove. Katehisti su također oni na koje se možemo osloniti kad je u pitanju naš rad s lokalnim ljudima. Christine Ahiiirwe, katehistica i učiteljica razredne nastave, s nama obilazi obitelji u potrebi i bolesne, a uključena je i u projekt

vode koji smo započele prošle godine u selu Kaina, kojemu pripadamo. Za nas je ona Božja providnost!

Učinila je što je mogla

Zahvalni smo kada stvari idu dobro i imaju sretan završetak. Idući u misije, čovjek ponajprije pomisli da će ondje moći pomoći, a onda, suočen s многим iskušenjima, pred kojima se osjeća nemoćan, kao osoba i kao misionar, pred svim neочекivanim situacijama i ne uvijek sretnim ishodima uložena napora, uvidi da molitva dobiva dublje i veće značenje te postaje temelj djelovanja. Nemoguće je teške trenutke i situacije nadići samo ljudskim snagama. Zasigurno da je molitvena podrška naših bližnjih izvor naše snage i ustrajnosti u svakodnevnim naporima i zato smo zahvalne svima vama koji nas nosite u svojim molitvama.

Živeći i djelujući u misijama, jedna rečenica iz Markova evangelija postala je misao vodilja za mene: „Učinila je što je mogla.“ (Mk 14, 8) Učiniti ono što Bog stavlja pred nas svakodnevno, to je ono što Bog traži od nas. Isus je rekao je da ćemo siromahe uvijek imati uza se (Iv 12, 8), a time i darovanu mogućnost činiti djela ljubavi i milosrđa za bližnje oko nas, za bližnje na drugim kontinentima, koje nećemo vidjeti, ali koji će doživjeti našu ljubav, na kojoj su veoma zahvalni. Mnogi roditelji ili odrasli bolesnici blagoslivljaju nas kada kažemo da ćemo im pomoći u liječenju. Dirljiv je trenutak njihova blagoslivljanja i iskrene zahvalnosti. Taj blagoslov pripada svakomu od vas koji nam pomažete.

Zahvalne smo svima vama koji pomažete naš misijski rad u Ugandi: molitvom, darivanjem, suradnjom ili promocijom naše misije i rada. Zahvaljujemo i uime svih onih koji su tijekom ove dvije godine bili pomognuti vašom solidarnošću i molitvom po našoj misijskoj zajednici. Preporučujemo se vašoj dobroti i molitvama u 2021. godini, koja neka vam bude ispunjena Božjim blagoslovom i mirom!

BOLIVIJA
– Fra Ivica Vrbic

Prošle godine, uslijed početka nove školske godine i redovitih misijskih aktivnosti koje svakodnevno obavljamo obilazeći 22 zajednice naše misije, došla je i do nas vijest da se u Kini pojavio novi, čudni virus. Kako su prolazili dani, tako se i virus polako približavao Latinskoj Americi. Prateći vijesti iz Italije vezane uz kolaps zdravstvenog sustava, preostalo nam je jedino moliti da nas virus zaobide ili, ako već treba doći, da nas pogodi u što manjoj mjeri, jer je bolivijski zdravstveni sustav na vrlo niskoj razini. Podsjetit ću vas da je za vrijeme prethodnog predsjednika Eve Moralesa izgrađeno više nogometnih igrališta negoli bolnica, uz objašnjenje da je Evo gradio ono što je narod htio, odnosno da je bitno prakticirati sport da bi tijelo bilo zdravo.

Od svetkovine svetog Josipa na teritoriju cijele Bolivije bila je uvedena zabrana javnog okupljanja, a tako i slavljenja svetih misa s narodom. Tada više od pet mjeseci nismo imali svetu misu s narodom te smo tražili način kako ostati povezani s vjernicima, pa smo prvo započeli svakodnevni prijenos svete mise na Facebooku, koji smo zatim u suradnji s lokalnim televizijskim i radio postajama prenosili preko radio i televizije, jer većina naših vjernika nema mogućnost neograničena interneta. Na uskrsno popodne te u Nedjelju Božjeg milosrđa, više od tri sata nas dvojica svećenika,

Koronavirus u Misiji Minero

uz pomoć policije, obilazili smo s Presvetim Oltarskim Sakramentom naselja naše misije. Mnoge obitelji pripravile su ispred svojih kuća male oltare i strpljivo su u molitvi i slavljenju čekale blagoslov. Vidjevši kako vrijeme odmiče, a koronavirus ne jenjava, započeli smo i s emitiranjem uživo vrlo dinamične kateheze za propričesnike i krizmanike, što je naišlo na velik odaziv i druge djece i mladih koji su se prijavili na pripravu za sakramente. Svi smo bili veoma iznenadeni i radosni zbog plodova koje je takva kateheza počila.

Karantena je pojačala siromaštvo

Vrijeme pandemije donijelo je i strogu karantenu, što je u prve mjesecе podrazumijevalо i zabranu kretanja te radne aktivnosti koje su obiteljima bile izvor primanja. Na ulicu se smjelo izići prema zadnjem broju osobne iskaznice, samo u jutarnjim satima za kupnju živežnih namjernica. Tako su broj jedan i dva išli u nabavu ponedjeljkom, broj tri i četiri utorkom... Kršenje karantene kažnjava se kaznom zatvora na osam sati te novčanom kaznom većom od polovice minimalne mje-

sečne plaće. Naša najbolja propusnica često je naš redovnički habit, jer i vojska i policija imaju veliko poštovanje prema nama, a nerijetko im nosimo i pomoć u hrani, jer ono što dobiju po službi često im ne bude doстатно.

Karantena je dodatno osirošila pučanstvo naše misije te su mnoge obitelji ostale bez potrebnoga za život, stoga smo se na poseban način aktivirali na socijalnom planu. Naš socijalni rad koncretizirali smo u dvije grane: pomoć u obiteljskim paketima te pomoć u lijekovima. Većina ljudi u našoj misiji nema stalni posao, nego rade kao nadničari. Budući da je u vrijeme stroge karantene bio zabranjen posao, mnogi su bili zakinuti za minimalnu dnevnu zaradu, a time i obrok. Imamo vrlo mnogo ljudi koji nemaju ni malo riže koju bi skuhali za ručak svojoj obitelji. Dosta ljudi kuca na naša vrata tražeći pomoć! Mi smo više puta obilazili sve naše filijale te naselja dva najveća mjesta naše misije (kojih je više od 50). Išli smo do kuće do kuće, da bismo se uvjerili u neophodnost pomoći, dijeleći pomoć najpotrebitijima, ali i da bismo im na taj način iskazali svoju blizinu. Najviše su nam se radovale

obitelji koje su bile u samoizolaciji zbog nekoga od članova obitelji koji je bio zaražen virusom. Dosad smo podijelili više od 5000 obiteljskih paketa s prehrambenim namjernicama. Gotovo sav novac, više od 500 000 kn, dar je naših dobročinitelja Hrvata iz Hrvatske i dijaspore. Nešto pomoći dobili smo i od lokalnih silosa rije te tvornice za preradu šećera, koja je u ovo vrijeme svoj šećer pretvarala u alkohol za dezinfekciju.

Kolač manje – osmijeh više

Bolivijska privremena vlast davala je novčane bonove za starije, invalide i trudnice, djecu u osnovnoj i srednjoj školi, a kasnije su nadodali bon i za odrasle koji nisu primili niti jedan drugi bon. To je u neku ruku olakšalo situaciju, ali nije donijelo veliko blagostanje, jer su bonovi vrlo brzo bili potrošeni. Nama su na poseban način bili na srcu oni koji ili zbog lijenosti ili zbog birokracije nemaju rodni list, pa tako da za državu ni ne postoje i nisu dobili nikakvu pomoći. Neki su roditelji loše iskoristili bonove svoje djece pa su vrlo brzo ostali bez novca, osuđeni da za ručak umjesto normalnog obroka jedu šećernu trsku ukradenu iz polja lokalne tvornice. Mi smo uvjerenja da zbog roditelja, takvih kakvi jesu, ni jedno dijete ne smije biti gladno, pa unatoč sve-mu nastojimo pomoći i njima. Obilazeći neprestano najpotrebitije, postali smo još više svjesni da sva materijalna bijeda ima korijen u duhovnoj bijedi, što nam već sada postaje izazov za nove misijske

pothvate nakon pandemije. Posebnu radost mogli smo vidjeti na licima naše najsiromašnije djece kad smo im u posjetu nakon Božića podijelili poklone. Ti su pokloni sadržavali novu odjeću i slatkise, a bilo ih je 1000. Zahvaljujući akciji Kolač manje – osmijeh više, ti su maleni mogli iskusiti radost božićnog darivanja.

U svojoj smo župi otvorili socijalnu ljekarnu, kojom nastojimo pomoći siromašnim župljanim da dođu do potrebnih lijekova, koje si u ovo vrijeme krize ne bi mogli priuštiti. Fond lijekova koji smo imali za svoje liječničke kampanje stavili smo na raspolaganje socijalnoj ljekarni te, zahvaljujući dobročiniteljima, ljekarnu redovito nadopunjujemo novim dozama lijekova. Izraz blizine prema vrlo skromnim državnim medicinskim ustanovama na teritoriju naše misije pokazali smo donacijom neophodne medicinske opreme, u cilju zaštite medicinskog osoblja. Osim toga

zajedno s liječničkim timom redovito obilazimo naše filijale da bismo onima kojima je liječnička pomoći bila potrebna pružili odgovarajuću skrb i njegu.

U našu zajednicu primili smo i dva mladića za koje vjerujemo da ovo vrijeme karantene mogu iskoristiti kao svojevrsno duhovno isku-stvo te lakše raspoznati Božji poziv na posvećeni život. U volonterskoj kući imamo i tri djevojke. Jedna je naša prijašnja volonterka iz Santa Cruza de la Sierre, a dvije su djevojke iz našeg mjesta Minera (vrijedne studentice iz siromašnih obitelji, za koje isto tako vjerujemo da imaju klicu duhovnog poziva, a na taj način pomažemo i njihovim obiteljima, jer one nisu na kućnom proračunu u ovim teškim vremenima). Volonterke i mladići u ovo su nam vrijeme pandemije vrlo dragocjeni, jer su baš oni složili većinu paketa za potrebe.

Pomoć svetog Leopolda

Budući da smo u ovo vrijeme pandemije često bili na terenu, u jednom trenutku oslabio nam je organizam, pa smo se gotovo svi fratri osjećali loše. U jedan mah smo pomislili da smo se zarazili koronavirusom, no, Bogu hvala, nije bilo tako. Iskreno sam molio Gospodina da nas očuva od virusa, ne zbog naše sebičnosti, nego zbog toga da možemo drugima pomagati. Sveti Leopold Mandić je na jednom mjestu zapisao: „Mi smo rođeni za to da se mučimo, odmarat ćemo se u raju. Samo gospoda, kad su prehladena, ostaju u krevetu, ali mi jadnici moramo raditi i u groznici. Kako bih ja mogao poći u krevet, dok ovdje vani ima toliko duša kojima je potrebna moja mala pomoć?“ Kad sam u devetnici pred njegov blagdan pročitao tu Leopoldovu misao, rekao sam: „Zašto nam onda, sveti Leopold, ne pomogneš?!“ U isti trenutak sam osjetio promjenu na tijelu, a prehlada i vrućica istog su trenutka nestale kao da ih nije niti bilo.

Vrijeme karantene za nas misionare jest vrijeme molitve i socijalnog rada. U našim svakodnevnim višesatnim molitvama na poseban način Bogu prikazujemo sve naše dobročinitelje, koji su nam vidljivi izraz Božje blizine i podrške u ovim teškim vremenima. Još jednom se djelotvorna kršćanska ljubav očitovala na djelu zahvaljujući veliku hrvatskom srcu, koje kuca za potrebe.

Preporučujemo se na poseban način u vaše molitve, jer situacija prouzrokovana koronavirusom ne jenjava. S pouzdanjem da Bog svoje nikada ne napušta, hrabro kročimo kroz kušnje sa današnjeg trenutka, gradeći riječju i djelima milosrđa već ovdje na zemlji kraljevstvo nebesko!

BRAZIL
– O. Milan Knezović

Božja milost ide dalje

Drage sestre, draga braćo, blagoslov i mir u Isusu Kristu! Već smo u Trećoj nedjelji kroz godinu, ali još nosimo odjek radosti i božićnog svjetla, koje se nikada ne gasi, nego liturgiju vraća u svoj tijek prateći Isusovo djelovanje, čuda i nauk u svakodnevnom životu s njegovim učenicima. No vrijeme kroz godinu nije manje vrijedno. Naprotiv, ono je najduže liturgijsko vrijeme, u kojem nosimo živu uspomenu Isusove ljubavi, vrelo na kojem nas napaja i osvježava neprestano u euharistijskom slavlju i drugim sakramentima koje slavimo.

Dar iz ljubavi

Htio bih s vama podijeliti iskustvo ovog Božića, koji je, vjerujem, ne samo kod nas u Brazilu, nego i na cijelom svijetu, kao i u Hrvatskoj, bio posve drugačiji, ograničen pandemijom, ali ne manje blistav po vjeri i po blizini Božoj. Blizinu smo, više nego prije, osjetili u potrebi koju živimo, Boga osjećamo blizu u svim našim nevoljama i u svakodnevnim poteškoćama i tjeskobama. Zbog pandemije, finansijske i ekonomiske krize, cijelo vrijeme tijekom 2020. godine u našoj smo zajednici imali različite akcije prikupljanja pomoći, hrane i novčanih sredstava onima koji su najpotrebitiji, koji su ostali bez posla, i obiteljima koje imaju mnogo djece.

Vjernici koji se brinu za pastoral obitelji naše župe došli su na ideju da bi mogli za Božić prikupljati pomoći za potrebe. Prvu adventsku nedjelju najavili

smo akciju s molbom da ljudi donesu ono što mogu – kilogram brašna, riže, graha, tijesta, tako da možemo od tih namirnica napraviti božićne pakete. Također smo napravili akciju donacije smrznutih pilića, panetonea i igračaka za djecu.

Jedna naša ekipa obišla je susjedni grad Gamu i njegov najsiromašniji dio, Luziânu. U tom smo posjetu u 16 kuća nabrojali 80-ero djece. Kad smo 20. prosinca došli podijeliti im pakete, dirljivo je bilo vidjeli radost u očima tih ljudi i djece, koja su, kako se kaže, jedno drugomu do ramena. Svi vjernici iz pastoralna obitelji koji su išli u posjet vratili su se u svoje obitelji dirnuti i obnovljeni. Često se žalimo i mislimo da imamo malo i uvijek nam nešto nedostaje, ali kad se susretнемo s takvim situacijama, s obiteljima koje ništa nemaju, tada shvatimo da smo bogati, da imamo

toliko toga pružiti i podijeliti s onima koji su u puno težoj situaciji nego mi.

Naša župljanka Adriana, koja je u rizičnoj skupini i zbog toga ne dolazi u župu već gotovo cijelu godinu, na internetu je napravila stranicu gdje su ljudi mogli izabrati koji poklon žele dati. To je bilo vrlo uspješno, jer se ciljano prikupljalo poklone za potrebite. Oni koji su darovali, bili su obogaćeni, pa je tako jedna majka, koja je prvi put sa svojom djecom pripremala te božićne poklone, poslala fotografije svoje djece, uza svjedočanstvo s koliko su ljubavi i pažnje njezina djeca sudjelovala u pripremanju poklona od jedne igračke, majice, hlača. Zapravo cijela obitelj na neki se način uvela u to otajstvo dijeljenja. Kako je dobro kad se u vlastitoj obitelji odmalena nauči djecu da se uvijek što može pružiti drugima. Nije nekada stvar toliko u

vrijednosti onoga što se daruje, već je važan dar iz ljubavi i priprema srca onoga koji daruje.

Božja milost ide dalje

Iako smo poklone odnijeli i podijelili obiteljima, ljudi su nastavili donositi pakete u župu sve do samog Božića. Poklone smo podijelili na Božić, nakon božićne mise. Tako smo u cijeloj toj akciji obuhvatili više od 220 obitelji najpotrebitijih. U svakoj smo kući pjevali *Tiha noć, sveta noć* i molili se. Bilo je veoma radosno.

To je unijelo radost i samim vjernicima koji se brinu za pastoral obitelji. Eto, završili smo godinu jednim dobrim djelom, koje je ustvari učinilo dobro nama samima. Ubuduće će nam biti lakše organizirati slične akcije. Imamo popis i dob sve djece, tako da nam je ova akcija bila poticaj da s njom nastavimo, da se projekt dobrote nastavi.

Biti most ljubavi između Boga Stvoritelja i stvorenoga

Sestra Adriana Galić redovnica je Družbe školskih sestara franjevki Svetе Obitelji, Hercegovačke provincije. Rodena je 15. rujna 1979. u Ljubuškom u Bosni i Hercegovini. Zavjete je položila 11. kolovoza 2014. godine, a u misije u Demokratsku republiku Kongo je otišla 8. kolovoza 2017. godine.

Sestro, recite nam nešto o sebi!

Rođena sam prije 41 godinu u Ljubuškom. U rodnom mjestu završila sam osnovnu školu i gimnaziju, a zatim sam se uputila u Mostar, gdje sam završila fakultet i ponovno se vratila u Ljubuški, gdje sam tri godine radila kao učiteljica u OŠ Marka Marulića. Bila sam veoma sretna radeći s djećicom od šest do deset godina. Gledajući radost u njihovim očima, darujući im odgovore na mnogobrojna pitanja, prateći njihov rast i pozitivne promjene u ponašanju, uživala sam u njihovim dječjim, bezbržnim danima. Moj život bio je ispunjen, kako u krugu obitelji, tako i u društvu. No s vremenom postajala sam sve praznja i praznja; kao da se gasi onaj plamen koji gori u meni. Nisam bila sigurna što se sa mnom događa, ali sam bila sigurna da mi je potrebna promjena. Tražeći način da dublje osmislim svoj život, krenula sam na molitvene susrete na Humac. To vrijeme molitve podsjetilo me na

Framu i sve susrete koje smo imali. Poželjela sam opet naslijedovati sv. Franju, kao što sam i u srednjoškolskoj dobi žarko željela, ali se nisam usudila nikomu reći. I danas se čuđim zašto nisam u to vrijeme otišla u samostan.

Bog je bio strpljiv sa mnom

Kako ste postali redovnica?

Prije petnaest godina zakučala sam na vrata samostana u Međugorju i vrata su se širom otvorila. Časne sestre su me s ljubavlju primile i moj „novi život“ je započeo. Svaki dan započinjem iznova s istim mislima: „Darovalo si mi još jedan dan, Gospodine. Neka bude na hvalu i slavu tvojeg imena!“ Svesna sam svoje malenosti, svoje grešnosti, ali i veličine Božje i njegove milosrdne ljubavi. Na tu neizmjernu ljubav svakodnevno se oslanjam. Ona mi je hrid i utočište, moja zaštita. Za tu ljubav želim živjeti, a ako je potrebno, i umrijeti. Nakon polaganja

prvih zavjeta i godine juniorata, radila sam dvije godine u Majčinu selu u Međugorju. To je vrijeme mojega „novog budenja“, vrijeme kad je Bog otvorio moje nutarnje oči. Ponovno sam osjetila potrebe društva u kojem živim, još više sam se posvetila molitvi i napokon razumjela sv. Franju. Tek što su prošle dvije godine, dobila sam premještaj – počinjem raditi Dječjem vrtiću „Sv. Klara“ u Bijelom Polju, koji su otvorile sestre franjevke. Nakon dvije godine ponovno idem u Medugorje, gdje sam obavljala različite dužnosti, od rada u sakristiji, u župi, pa sve do izrade hostija u našem samostanu.

Kako ste se i kada odlučili za misije?

Nakon osmog razreda, čitala sam knjigu Korijeni. Privukla me slika koricama ‘čovjek u okovima’. Ta je knjiga ostavila veliki dojam na mene. Negdje sam paralelno promatrала i Isusa na Kalvariji i sve te robe koje su godinama na različite načine mučeni i maltretirani. U

meni se budio osjećaj, krik, koji želi mijenjati tu nepravdu, to zlo u ljudima. Teško mi je bilo prihvatići sve to kao stvarnost. Dugo nisam mogla nositi krunicu s raspelom, nego bih tražila krunicu s medaljicom ili sa samim križem, jer mi je bilo prebolno gledati raspetoga Isusa i razmišljati o svim ostalim žrtvama društva.

Bog je bio strpljiv sa mnom i dao mi je vremena da potpuno sazrije u meni 'misijski poziv, put kojim mi je ići'. Ni sama ne vjerujem koliko sam se promjenila i postala 'spremna' za misiju. Bog je čudesan i daje nam snagu da djelujemo daleko od svake sigurnosti. Živimo svaki dan u neizvjesnosti, a opet u potpunoj sigurnosti njegovog zagrljaja, njegove svemoćne i neizmjerne ljubavi. Sretna sam i presretna za ovo iskustvo 'misionarke'. Mislim da bi svatko tko se odluči slijediti Krista trebao napraviti ovo iskustvo, barem na jednu godinu.

U DR Kongu već od 1974. godine djeluju školske sestre franjevke splitske provincije. Koliko vam je njihova prisutnost olakšala dolazak i početak misijskog djelovanja?

Naša kongregacija ima sestre u DR Kongu već gotovo 50 godina i imala sam milost da sam mogla otići k njima i provesti s njima tri mjeseca, 2015 godine. Sestre su me s radošću primile i posjetila sam sva četiri samostana, upoznala sve sestre, zavoljela i njih i sve što rade te sam nakon povratka napisala molbu da idem na učenje francuskog jezika u Pariz. Nakon polaganja ispita vratila sam se u Mostar, gdje sam primila misijski križ od biskupa Ratka Perića i nakon nekoliko mjeseci poletjela sam u DR Kongu, gdje sam, evo, četvrtu godinu.

Važnost rada s mladima

Kako izgleda vaš jedan prosječni dan?

Radim u Institutu sv. Antuna Padovanskoga Nyantende, u srednjoj katoličkoj školi, gdje predajem engleski jezik. Škola ima oko 950 učenika, ali, nažalost, nastava se ne održava zbog već svima poznatog razloga, Covid-19. Vrijeme uglavnom provodim u župi, radeći s franjevačkom mladeži. To su uglavnom srednjoškolci i studenti, ali ima

i onih koji nisu završili srednju školu ili fakultet (uglavnom zbog nedostatka novca).

Puno radite s mladima. O čemu promišljaju mladi u DR Kongu? Od čega strahuju i čemu se nadaju?

Želimo da naša Frama intelektualno napreduje, pa se trudimo pozivati različite profesore, animatore, predavače, koji na bilo kojem polju mogu pomoći u intelektualnom rastu i razvoju. Pokušavamo raditi s laptopom različite programe, ali nije lako, jer imamo samo jedan, a i njemu često nedostaje struje. Također smo organizirali nogometni i karate klub, jer u zdravu tijelu imamo i zdrav duh. Podložni su mnogim bolestima, često obolijevaju (a bolnice su veoma skupe, jer nemaju zdravstveno osiguranje) i zato je važno poticati sportske aktivnosti. Svaki petak imamo susret u 14 sati. Svaku prvu nedjelju u mjesecu imamo duhovnu obnovu, koju sami animiraju. Imamo ministrante, zbor, čitače. U kolovozu smo imali prve duhovne vježbe od tri dana. Sudjelovalo je 15 članova i bili su oduševljeni. Zato smo nakon Božića organizirali ponovo duhovne vježbe, za još deset zainteresiranih, a planiramo i za Uskrs, za one koji još nisu bili.

Molitva nam je na prvom mjestu! Misa je obvezna nedjeljom, ali i svakim danom ako je moguće. Naše susrete počinjemo s molitvom franjevačke mladeži, nastavljamo Krunicom ili čitanjem Sv. pisma, a nakon toga slijedi predavanje i pitanja, razgovor. Zahedno smo 3-4 sata, ali ponekad nam ni to nije dovoljno. Često dodu na pojedinačne razgovore u samostan, i to me posebno raduje. Tema naše skupine je ekologija, jer želimo nasljeđovati našega sv. Franju, koji je zaštitnik ekologije i svih ekologa. S vremenom na vrijeme čistimo ulicu oko našeg centra, oko samostana i igrališta. Nažalost, mnogo je smeća, jer još uvijek nemašte za smeće, ali nadamo se da ćemo i to uspijeti nabaviti do kraja godine.

Za apostolat smo izabrali zatvor te svaku četvrtu nedjelju posjećujemo našu braću maloljetnike. Slavimo misu s njima i imamo kratko druženje. Posebno sam bila ponosna za vrijeme došašća, kad smo organizirali utakmicu u zatvoru te im, na njihovu veliku radost, poklonili nogometnu loptu (barem

ponekada da imaju rekreaciju, iako je prostor malen). To je bio dan koji nema zaborava. Pokušavamo svaki mjesec posjetiti nekoga u bolnici ili doma, podijeliti ono što imamo. Posjetili smo gotovo 40 framaša u njihovim domovima, do kojih nekada treba dugo pješačiti po blatinjavu putu.

Koliko je važno da vi kao redovnica svakodnevno živite s narodom i da im pomažete?

San mi je imati dom za mlade, mjesto gdje će se okupljati, biti na sigurnome, gdje će učiti, gdje će otkrivati i razvijati različite talente. Pružiti im prigodu da se nastave baviti umjetnošću, koja je ovdje malo cijenjena i nema podrške, što je i razumljivo, jer vlada glad. Toliko je toga što bismo mogli, jer mladima nema broja ovdje, a 80 % ih je nezaposleno, iako su završili školu. Nema tvornica, nema proizvodnje, a i trgovci su smanjili promet, jer je granica zatvorena od ožujka. Teško je svima. Narod pati. Djeca umiru, nesigurnost vlada, ali vjeru ne gubimo. Borimo se i činimo koliko možemo.

Trebamo vas!

Što biste poručili redovnicama koji razmišljaju o misijskom pozivu? Poruka za naše čitatelje?

Molimo zajedno da se Božja riječ ljubavi i spasenja razlijije cijelim svijetom, na slavu Božju! Molimo da pošalje svoje radnike, koji se hrabro odlučuju živjeti za druge, koji su spremni reći „evo me“. Trebamovas! Zaista vas trebamovas. Budite hrabri i odazovite se pozivu.

Zahvaljujem dobročiniteljima koji nas podržavaju i molitvom i financijskom pomoći. Bez vas ni nas ne bi bilo, zato budite ponosni, jer sve što činimo i vaše je djelo pred Gospodinom. Svet treba prisutnost Boga živoga, njegovu ljubav!! I to je zadaća svih misionara: biti most ljubavi između Boga Stvoritelja i stvorenoga.

Razgovarala Ines Sosa Meštrović

Piše o. Vatroslav Halambek, SJ

Čim je Papa objavio ensikliku *Fratelli tutti*, javili su se neki koji su odmah uočili isključivost, jer se ne spominju žene, nego samo muškarci. Kao da se zaboravlja nesavršenost jezika i načina izražavanja. Primjerice, u Italiji postoji samo bratska ljubav, pa i među sestrama, a isto tako i tete u vrtiću ili u školi, kad se obraćaju svoj djeci, pa i samo djevojčicama, kažu "ajmo dečki" (*ragazzi*). Slično je i s izrazom čovjek, a u množini ljudi, da ne ulazimo u jezične fineze, a govoriti nam je o finesama duha, kojemu bismo trebali dati prostora u sebi te pod njegovim reflektorima promatrati i vrednovati i sebe i sve žene i muškarce.

Spominjem fineze i finoču duha i srca, a živimo u okruženju

nebrojenih nasilja, koja se razlikuju i po nasilnicima i po njihovim žrtvama. Kadšto nam se čini da je i nasilje vrlo maštovito, kao što je maštovita i ljubav, ali uočavamo da je nasilje samo stalan stereotip kojim ne dopuštamo da bi tko bio ispred ili iznad mene s bilo kojeg vidika ili razloga. Nasilnik se smatra središtem svijeta i sve se ima njemu podložiti; on je vlasnik tuđih dobara, pa i tuđeg dostojanstva. Budući da ne vodi brigu o svojem dostojanstvu, još ga manje iskazuje drugima, od kojih očekuje barem nekakvo poklonstvo u širem smislu značenja te riječi. Ne dobije li željeno, onda ga nastoji priskrbiti ne birajući sredstva.

Svaka bi se državna zajednica trebala zauzimati za to da se štiti dostojanstvo svake osobe, i to ne

samo riječima, izjavama, zakonima, nego i učinkovitim sredstvima prisile. No svima je odmah očito da svaka borba protiv nasilja počinje ispravnim odgojem u obitelji, u crkvi, u školi. Nitko nije izuzet od te odgovornosti. Međunarodne konvencije, poput one Istanbulske, mogu korisiti pojedinim državama, ali i one promašuju svrhu ako se ne temelje na istinskom poimanju osobe, spola, dostojanstva osobe i njezine funkcije. Svaka protuprirodnost novo je nasilje nad osobom, kakvom se god modernošću kitila. Već samo propagiranje uživalačkih ljudskih poriva na spolnom području možemo smatrati nasiljem, a onda se čudimo kad se ono dogodi. A Papa nas poziva na ozbilnost, a onda i na ozbiljnu zauzetost, pa i molitvenu.

Molimo se za žene žrtve nasilja da ih društvo zaštiti te da se njihove patnje ozbiljno shvaćaju i uvažavaju.

VATIKAN

Misionari ubijeni 2020. godine

Tijekom 2020. godine, prema informacijama koje je prikupila Agencija „Fides“, diljem svijeta ubijeno je 20 misionara: osam svećenika, jedan redovnik, tri redovnice, dva sjemeništarca i šest laika. Prema kontinentalnoj raspodjeli, ove godine najveći broj ubijenih misionara ponovno je zabilježen u Americi, pet svećenika i tri laika (8). Slijedi Afrika, gdje su ubijeni svećenik, tri časne sestre, sjemeništarac i dvoje laika (7). U Aziji su ubijeni svećenik, sjemeništarac i laik (3), dok su u Europi ubijeni svećenik i redovnik (2). Tijekom posljednjih 20 godina diljem svijeta ubijeno je 535 pastoralnih djelatnika, uključujući pet biskupa.

Nastavljajući svoju službu prikupljanja podataka koji se odnose

na misionare ubijene tijekom godine, Agencija „Fides“ koristi izraz *misionar* za sve krštene, svjesna činjenice da „na temelju primljena krštenja svaki je član Božjeg naroda postao učenik misionar“. „Svaka krštena osoba, bez obzira na njezinu funkciju u Crkvi i razinu obrazovanja svoje vjere, aktivni je subjekt evangelizacije.“ (EG, 120) Štoviše, godišnji popis koji već dugo sastavlja „Fides“ ne odnosi se samo na misionare *ad gentes* u strogom smislu, već na sve pastoralne djelatnike koji su nasilno umrli, ne samo izričito *in odium fidei*. Iz tog razloga radije ne koristimo izraz *mučenik*, osim u smislu svjedočenja, da ne bismo prejudicirali sud koji bi Crkva mogla dati kojima od njih, predloživši ih, nakon pozorne

istrage, za proglašenje blaženim ili svetim, što se često događa.

Također u 2020. godini mnogi su pastoralni djelatnici ubijeni tijekom pokušaja oružanih pljačka ili provala počinjenih također s okrutnošću, ili su oteti ili su bili uključeni u pucnjavu ili djela nasilja u kontekstu u kojem su radili, koji je praćen ekonomskim i kulturnim siromaštvom, moralnom i okolišnom degradacijom, gdje nasilje i zlostavljanje predstavljaju pravila ponašanja, u potpunu odsustvu poštovanja života i svih ostalih temeljnih prava. Nitko od njih nije postigao sjajna djela ili akcije, već su, jednostavno, dijelili svakodnevni život većine stanovništva, dajući svoje evandeosko svjedočanstvo kao znak kršćanske nade.

Agencija „Fides“

OBALA BELOKOSTI

Prva evangelizacija polazište je čak i u vrijeme pandemije

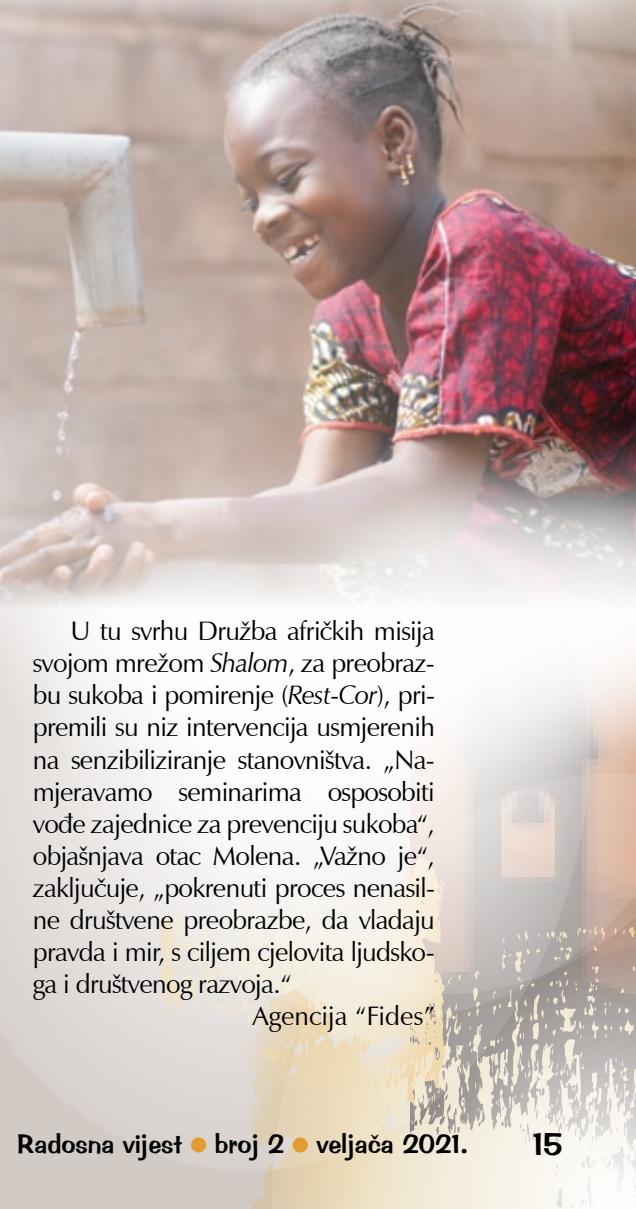
Prva evangelizacija uvijek je naše polazište. Posebno smo uključeni u pitanja koja se odnose na pravdu i mir“, rekao je u intervjuu Agenciji „Fides“ otac Leopold Molena, talijanski član Družbe afričkih misija (SMA) iz Obale Bjelokosti, govoreći o misijskom djelovanju u zemlji i izazovima s kojima se vjernici moraju svakodnevno suočavati.

„S mjerama zabrane kretanja koju je nametnuo Covid-19“, ukazuje svećenik, „nismo mogli istinski vršiti svoj pastoralni rad kako smo trebali, ali uvijek smo ostali u kontaktu sa svojim narodom: u nedjelju im šaljemo poruke telefonom i zovemo ih da s njima podijelimo kratku homiliju.“

„Tu situaciju vjernici Obale Bjelokosti živjeli su vrlo teško“, kaže otac Molena. „Uvelike boli kad se ostane bez mise, kada svatko mora moliti izoliran kod kuće. Svakako, vjera je ostala u srcima većine vjernika, ali neki su izjavili da su izgubili povjerenje u Boga, a to stanje postavlja

nama pastoralnim djelatnicima pitanja i sugerira nam da bismo trebali razmišljati o novim putevima evangelizacije.“

Među najvažnijim izazovima za Crkvu u Obali Bjelokosti također je socijalna i politička situacija, koja ostaje napeta nakon predsjedničkih izbora od 31. listopada 2020. „Sve to pokazuje krhkost mira u Obali Bjelokosti“, primjećuje misionar te ističe: „Kad se činilo da je nakon deset godina trajne krize, obilježene dvama građanskim ratovima, stranica okrenuta, nasilje je i dalje, na zabrinjavajući način, ostala rutina. Danas su svi stanovnici Obale Bjelokosti pozvani zaštitići mirovni proces i ponovno otkriti miran i spokojan suživot.“

U tu svrhu Družba afričkih misija svojom mrežom *Shalom*, za preobrazbu sukoba i pomirenje (*Rest-Cor*), pripremili su niz intervencija usmjerenih na senzibiliziranje stanovništva. „Namjeravamo seminarima osposobiti vode zajednice za prevenciju sukoba“, objašnjava otac Molena. „Važno je“, zaključuje, „pokrenuti proces nenasilne društvene preobrazbe, da vladaju pravda i mir, s ciljem cjelovita ljudskoga i društvenog razvoja.“

Agencija „Fides“

Svake godine djeca u Župi uzne-senja BDM u Resniku raduju se 6. siječnju i Danu Djela sv. Djetinjstva. Iz godine u godinu akcija okuplja djecu oko zajedničkog cilja, a to je pomaganje djeci u misijskim zemljama. Osim toga važnog cilja ima još razloga za radost i iščekivanje tog dana. Djeca se naime raduju i pri-premi i učenju svojih uloga te obla-čenju svojih kostima, a ponajviše što će pojedini od njih biti kraljevi na jedan dan.

Roditelji i pratnja uživaju gledajući kako s lakoćom i bez umora djeca idu od kuće do kuće i uz pjesmu i recitaciju pokazuju svoje veliko srce za drugoga. A sve obitelji koje ih primaju, a to je uistinu velik broj, jedva čekaju kad će pjevači donijeti Betlehemsku zvijezdu u njihov dom. Otvorenost srca naših župljana za misije uvijek je velika.

I u ovim izazovnim vremenima, kad nas ugrožava pandemija koronavirusa i potresi, koji su i našu župnu crkvu stavili u neupotrebljivo stanje, akcija pjevača Betlehemske zvijezde odvila se na dan Bogojavljenja. Djeca su s osmijehom na licu obišla cijelu župnu zajednicu i prikupila malu pomoć za one naj-potrebitije u misijama. Dugogodišnjim poučavanjem o misijama naš župnik vlč. Marijan Piskač postigao je da naša djeca i mladi shvate da, iako je i nama teško i živimo u teš-kih vremenima, uvijek postoje oni kojima je puno teže i kojima novac od našega jednog bombona ili čokolade može pružiti topao obrok i školovanje. Župa koja je otvorena za misije jest živa Crkva i obnovit će i svoju crkvu.

Dario Čalušić

ZAGREB

Drugacija božićni pokloni

Prošla godina bila je izazov za sve. Život nam je pokazao kako zaista imamo sve, čak i više nego što nam treba, te da danas imaćete, a sutra već nemaćete i da u jednom trenutku možete izgubiti sve. Lako možete postati netko komu treba pomoći, netko tko ovisi o drugima. Baš kao što trenutačno drugi ovise o nama svima.

Već neko vrijeme suprug i ja razmišljali smo da bismo nekako pomogli nekomu komu je zaista potrebno, nekomu komu će malo značiti puno, nekomu komu će i ono malo što mi možemo pružiti značiti sve. Zato smo se ove godine odlučili za drugačije darivanje za Božić. Ono što bismo inače potrošili na poklone, na sitnice, na stvari koje ionako svi već imamo, odlučili smo

dati nekomu komu je potrebno, u misijama. Za svakog člana obitelji u njegovo ime uplatili Papinskim misijskim djelima pomoći za misije. Svatko je dobio svoju zemlju za Božić, zemlju gdje je pomoći najpo-trebnija i kojoj i dalje možemo nastaviti pomagati ako želimo. Dobro djelo potiče drugo dobro djelo. Divno je to što svi želimo i dalje nastaviti sudjelovati.

RESNIK

Pjevači Betlehemske zvijezde

navirusa i potresi, koji su i našu župnu crkvu stavili u neupotrebljivo stanje, akcija pjevača Betlehemske zvijezda odvila se na dan Bogojavljenja. Djeca su s osmijehom na licu obišla cijelu župnu zajednicu i prikupila malu pomoć za one naj-potrebitije u misijama. Dugogodišnjim poučavanjem o misijama naš župnik vlč. Marijan Piskač postigao je da naša djeca i mladi shvate da, iako je i nama teško i živimo u teš-kih vremenima, uvijek postoje oni kojima je puno teže i kojima novac od našega jednog bombona ili čokolade može pružiti topao obrok i školovanje. Župa koja je otvorena za misije jest živa Crkva i obnovit će i svoju crkvu.

Dario Čalušić

Mislim da sam tako najveći po-klon poklonila samoj sebi, jer nema većeg dara od onoga kada druge ra-zveseliš i kada znaš da si komu pomogao na bilo koji način. Osmijeh drugih najveći je dar.

Zato, ako možemo pružiti pomoći, uvijek ju treba pružiti, čak i onu malu, našemu oku nevidljivu.

Martina i obitelj Kufrin

ORAŠJE

Bogati smo koliko možemo dati

da Kristova radosna vijest dode do srca svih ljudi, da se on proslavi u narodima cijelog svijeta.

Nakon Krunice imali smo obred blagoslova vode i soli, a zatim smo slavili misno slavlje, koje je predvodio župnik fra Bono Kovačević u koncelebraciji đakona fra Josipa Jazvića. Homiliju je izrekao fra Josip, potaknuvši sve prisutne riječima: „Mi smo bogati onoliko koliko možemo dati, a ne koliko imamo.“

U molitvi vjernika vjeroučenici i ministranti izrekli su molitvene nake: za Crkvu, za svu djecu svijeta, za roditelje, za misionare i misionarke, za djecu župne zajednice, za sve čiji su životi ugroženi, za djecu, gladne, bolesne, žrtve rata, nasilja i izrabljivanja, a posebno za sve kršćane koji

su u mogućnosti pomagati Djelu svestrog Djetinjstva.

Za vrijeme prinosa darova jedan od ministranata uime djece prinio je misijske kasice, u koje su djeca vrijedno i marljivo sakupljala novac za vrijeme došašća i tijekom božićnih dana, namijenjen za pomoći djeci u dalekim zemljama, a zatim je ministrantica izrekla molitvu uz prinos darova s posebnim naglaskom: „Mi djeca Župe blaženog Alojzija danas smo svojim simboličnim darom sudjelovali u akciji *Djeca pomažu djecu* i zajedno s ostalom djecom diljem Crkve promijenili svijet.“

Na kraju misnog slavlja ministranti su zajedno izmolili Molitvu malog misionara.

Fra Bono i fra Josip

Dvije nove knjige našeg misionara mons. Drage Balvanovića

Upravo pred Božić ove godine pojavile su se dvije nove knjige našeg misionara u Peruu, prelata Drage Balvanovića. Naš je misionar iskoristio vrijeme kada zbog krize izazvane koronavirusom nije bio moguć sav opseg njegova redovita misionarskog rada, pa se više posvetio pisanju. Prva je knjiga naslovljena *Svećenici, svjedoci svoga poziva*, a druga *Uništена baština, sačuvana vjera*. Obje su objavljene u Limi, u nakladi Hrvatskoga pastoralnog vikarijata.

U prvoj knjizi autor na 134 stranice piše svoja sjećanja na 25 svećenika Banjolučke biskupije, dijecezanskih i redovničkih, njegovih suvremenika, koje je dobro poznavao, s njima surađivao i družio se. Od toga su dvojica bili biskupi: Dragutin Čelik i Alfred Pichler, po trojica redovnici, franjevci i trapisti, a 17 biskupijski svećenici. Nekima je od njih posvetio i stihove prigodnih pjesama. Glavnemu tekstu prethodi uvod na tri jezika: hrvatskome, španjolskome i engleskome, a zatim slijedi bilješka o piscu na hrvatskome i španjolskome. Predgovor je napisao prvi suradnik mons. Balvanovića, naš misionar vlč. Marko

Jukić. Knjiga je lijepo opremljena i ilustrirana fotografijama, koje su najbolje svjedočanstvo svojeg vremena. Lijepim i laganim stilom autor nam prikazuje subraću svećenike s kojima je dijelio dio životnog puta, opisujući pojedine zgodne iz njihova života.

Druga knjiga, *Uništena baština, sačuvana vjera*, opsegom nevelika, zapravo je „spomen-knjiga 25. godišnjice rušenja crkve u Prijedoru i ubojstva župnika Tomislava Matanovića, njegovih roditelja i ministranata prijedorske župe“, kako bilježi sam autor. Na sličan način kao i kod prve knjige, nakon predgovora biskupa mons. Franje Komarice, dvojezičnog uvoda i bilješke o piscu, autor opisuje Župu Prijedor, u kojoj je i sam ostavio dubok trag svojim gotovo 22-godišnjim župničkim djelovanjem (1965. – 1987.). Glavni mu je interes opis same župne crkve, njezina interijera i inventara, sve kratko i jezgrovit. Na kraju je dodan imenik osoba i mjesta. Mučeničku smrt vlč. Tomislava Matanovića spominje gotovo samo usput, računajući da je o tome već puno pisano, ali nabrala i imena čak 13 ubijenih mladih ljudi,

nekoć ministranata prijedorske župe, što je dosada nezabilježen podatak, te prikaz završava pjesmom njima u čast.

Zadivljuje energija mons. Balvanovića, kojom i u poznim godinama, unatoč velikim obvezama u misiji i ozbiljno narušenu zdravlju, trga iz zaborava likove subraće svećenika, biskupa i redovnika, a želi sačuvati spomen Župi Prijedor, uz koju je bio posebno vezan. Autoru iskrene čestitke na knjigama, koje će čitateljima, osobito braći svećenicima, biti putokaz da i sami bilježe događaje, sjećanja i druge zanimljivosti iz svojega svećeničkog djelovanja u pojedinim župama. Zabilježeno, a naročito objavljeno, čuvanje je naše baštine od uništenja. Po tko zna koji put valja ponoviti: nezapisano nije se ni dogodilo!

Anto Orlovac

Dan Svetog Djetinjstva u požeškoj Katedrali

pozdrav uputio je skupini vjeroučenika koji su pod vodstvom s. Karoline Mićanović prije početka misnog slavlja scenski uprizorili poklon mudracu novorođenom Isusu kralju i podsjetili na Dan Svetog Djetinjstva. Sve pak sudionike slavlja pozvao je da u svoje molitve uključe i one koji su pogoden potresom u Petrinji, Sisku, Glini i okolicu, i kojima je u našoj domovini dodijeljeno otajstvo patnje i trpljenja, sjedinjenosti s Isusom patnjom na križu.

U homiliji biskup je kazao kako smo nesposobni govoriti o otajstvu današnje svetkovine, kad nam u pomoć ne bi pritekla naviještena Božja riječ. U svetim čitanjima poslagane su određene osobe, složen je mozaik događaja, ali ono što je otajstvena objava Božja iznad i u dubini zbivanja, nije lako razumjeti našim umnim sposobnostima, nego se u to možemo uključiti vjerom i tako postati njegovim dionicima. Ponajprije podsjetio je da nas Bog želi pokrenuti na akciju, kako svjedoči prorok Izajia u ulomku prvog čitanja, pozivajući nas da ustanemo i izidemo iz tame, te se pridružimo povorci

onih koji su obasjani Božjim svjetлом već krenuli njegovim putem. Ustvrdio je da nam mudraci, o kojima je riječ u evandeoskom ulomku, vođeni zvijezdom došli u Jeruzalem na dvor kralja Heroda, pomažu tragati za odgovorima na egzistencijalna pitanja do kamo i mi trebamo stići i kakvo nam je svjetlo potrebno na našem životnom putu. Za razliku od kralja Heroda, – kojega ne zanima ni zvijezda, ni svjetlo, ni put, nego samo njegov vlastiti politički interes, i koji je, čuvši tumačenje proročanstva o rođenju novoga kralja u Betlehemu vidio samo opasnost za svoju vladavinu, počeo smišljati strategiju kako da pod svaku cijenu ostvari svoje sebične interese. Mudraci su pak po proročkoj naznaci pošli u Betlehem, i u djetetu Isusu koje su ondje pronašli, prepoznali veliki Božji naum o nama ljudima, i u svoj ljudskoj poniznosti i skromnosti prgnuli koljena pred tim djetetom i njegovom majkom, ustvrdio je biskup.

Na svršetku misnog slavlja biskup je zahvalio vjeroučenicima što su nas svojim uprizorenjem podsjetili na mudrace koji su krenuli Božjim putem svjetla, a sudionike slavlja je pozvao da na izlasku iz Katedrale daruju svoj novčani prilog za siromašnu djecu.

Na svetkovinu Bogojavljenja i Dan Svetog Djetinjstva, 6. siječnja požeški biskup Antun Škvorčević predvodio je euharistijsko slavlje u požeškoj Katedrali. Uvodeći u misno slavlje biskup je istaknuo kako je veliko otajstvo koje slavimo svetkovinom Bogojavljenja: Bog se nije objavio tek pojedincima, nego njegov silazak na zemlju ima značenje za svakog čovjeka i za čitav svemir. Voda koja je u predvečerje ove svetkovine blagoslovljena znak je da je sva priroda u utjelovljenju Božeg Sina dobila novu kvalitetu postojanja. Kazao je kako navedenu istinu da se Bog objavio svim ljudima i svim narodima izražava i Dan Svetog Djetinjstva koji danas također slavimo, žečeći našu pozornost usredotočiti na djecu diljem svijeta, napose u misijskim zemljama, koja žive u materijalnoj oskudici i lišene su mogućnosti da si kroz školovanje izgrade budućnost. Pozvao je sudionike slavlja da mole za njih, a na svršetku daruju svoj novčani prilog. Posebni

Mladi Vrhbosanske nadbiskupije u molitvenom lancu Belong

Usrijedu 6. siječnja, na Bogojavljenje, u organizaciji Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“, a na poticaj Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela BiH, održana je zajednička molitva mladih u sklopu inicijative *Belong*. Šezdesetak mladih pratilo je izravni prijenos molitve na internetu.

U svojem dopisu predsjednik Papinskih misijskih djela pri Kongregaciji za evangelizaciju naroda mons. Giampietro Dal Toso pozvao je mlađe na sudjelovanje u molitvenoj inicijativi *Belong*, koja je nastala u Nadbiskupiji Canberra, u Australiji. Riječ je o inicijativi koja ima za cilj stvoriti

molitvene krugove, da bi se osnažilo stvaranje misijskog duha kod mladih. Naime u ovim izazovnim vremenima mladi, ali i cijelo stanovništvo suočava se s neizvjesnošću, stradanjima i velikim gubitcima, a posebno smo svi pozvani smo pokazati empatiju jedni prema drugima. Ljudima je u takvu stanju najpotrebnija prisebnost i nutarnji mir, a molitva zasigurno pomaže postići ga.

Zajedničku molitvu, koja se održavala u večernjim satima, vodili su mlađi animatori, koji su svojim su-

djelovanjem, čitanjem i pjevanjem, animirali molitveni susret. Papa nas posebno poziva da sada, kad je fizički susret onemogućen ili ograničen, koristimo digitalne platforme da bismo nastavili širiti Božju riječ i živjeli svoje poslanje, koje nam Bog daje i koje nam povjerava u našem životu.

Antonio Topalović

S braćom ljudima

Počele su već velike vrućine. S opustjelih rišta i isušenih korita rijeka i kanala podiže se gorući titraj, kao tajanstvena težnja bengalske duše za Bogom, za istinom. Potiho sam šaptao: „Dođi kraljevstvo tvoje...“ Oko podne stigao sam u Nišikantovu kuću. Gotovo svi su bolesni. Selom haraju kolera i ospice. Katehist nije mogao doći, pa su za vrijeme mise oni sami molili. To su novi katolici, pa su molitve bile onako, „po domaću“. No Isus se sigurno nije ljutio. On je gledao na njihova srca.

Krunicu smo imali navečer kod Opindra. On je bio kršten prošlog mjeseca. Mnogo je toga morao prepatiti od svojih rođaka. No junak je. Njegov primjer priveo je već nekoliko drugih mladića koji žele stupiti u Crkvu. Njegova mala sestrica Šamoli dobila je lijepu medalju, pa je za vrijeme krunice svakomu pokazuje. Kod svake desetice mijenja mjesto – iz krila u krilo, kao kakva mala kokica. Na rastanku mi je dala dva velika beguna (povrće), da imam što za večeru.

Na povratku u kapelicu svrnuo sam k dućandžiji Nilkahtu. „Golem“ je to dućan: tri do četiri čovjeka mogu se nekako ugurati pod slamnatiti krov. Prozora nema ni jednoga. I svjetlo i zrak dolaze kroz vrata. Cijeli dućan vrijedan je oko pet dolara. Pa eto, kupuj što te volja! Polica i sličnih stvari nema. Sve je prostro na jednoj poderanoj vreći: i rižu i dal (to je ne-

što kao zob), papriku, sol, dvije ili tri vrste ulja u malim kantama. Gotovo sam zaboravio: na jednom papiru bilo je nekoliko zahrdalih igala i nešto konca te nekoliko malih sapuna. Nilkanto je čucao u jednom kutu. On zna čitati, no najprije mora nataknuti naočale na nos. Trebaju li mu naočale ili ne, to ni ne znam, no ne bi izgledalo lijepo kad bi čitao bez naočala! Dao sam mu nekoliko knjiga, jer se i on pripravlja na krštenje.

Seoski katehist teško je bolestan. Uz katehističku službu ujedno obavlja i doktorski posao. On je glasovit „doktor“. Čak zna davati i injekcije. Veoma je požrtvovan, pa je, premda je sam slab, ipak bolesnicima dijelio lijekove. Poduprt na malog Nikolu, pregledao ih je, dao im nekakve smjese iz svojega malog ormara, pa se onda uputio do kapelice. Voli on tu svoju kapelicu. Kako ju samo čisti i kiti!

Poslije podizanja nije više mogao izdržati. Luka ga je pridržavao na rogožini. Mi smo svi za njega prikazali svetu misu. A i seljani su, i to ne samo katolici, nego i hindui i muslimani, skupili nešto milostinje po kućama da si on kupi potrebne injekcije.

Drago mi je bilo vidjeti tu međusobnu ljubav seljana. I mala su dječica došla da se mole za katehi-sta. S njima je došao i stari Okhoe. Mala Sundori je predvodila molitve, no, nažalost, ona *mmalllo mmmuccca*. Njezin bratić Bumbul počeo se smijati. No ne zadugo. Sundori ga povuće za uho i pogleda ga tako ozbiljno da je Bumbul od straha počeo – plakati. Nakon sunca došla je kiša!

Blagdan je svetog Josipa. Pohodio sam svojega staroga slijepog Josipa Rama. Želio je svetu pričest. Rukama traži moje noge, pa po bengalskom običaju uzme „prašinu sa svećeničkih nogu“. Isusu se onako, od srca molio. Spomenuo je sve i svakoga u selu. Nije zaboravio ni one koji su mu u životu učinili zlo. Njegov sin Metor pripravio je nešto pržene riže, a ja sam imao jedan komad kruha, pa smo imali zajednički doručak. Kruh je bio slastan, pa se Ram u znak zahvalnosti tako krasno nasmi-jao. Osmijeh slijepog Rama bio mi je divan dar, vredniji od tisuću dolara...

Mala je ribarska lađa išla put Bošontija, pa sam sjeo s Nogenorn, Onontom i Norenom na mokre ri-

barske mreže. To je kratak put, tek koji sat do naše postaje, najprije rije-kom, onda našim malim Bošontskim kanalom.

Nije lagan ribarski život. Dan i noć na ovim slabim lađicama. Tu i spavaju, i kuhaju, i rade, i odmara-ju se na tim plivajućim kućicama. Ugodno je kad je vrijeme mirno, no strašno je kad se tropске oluje sruče nad ove goleme rijeke; kad se u tren oka nebo naoblaci i munje stanu si-jevati; kad se u zimskim mjesecima smrzavaju u ovim otvorenim lađica-ma...

„Teško je, no treba raditi, treba se truditi. U radu je sreća i utjeha!“ mirno reče najstariji, Nogen. I kao da nekamo daleko, daleko gleda, dolje niz rijeku put velikih sunderbanskih džungla. One su drugima tajanstve-ne, no njemu su one i kuća i rod. Svako stablo kao da mu pjeva novu pjesmu, svako grmlje kao da ga poziva, onaj zadah džungle kao da ga opaja. On je ondje proveo djetinj-stvo i mladost, ondje mu je kosa počela sijedjeti. Stan njegova srcu daleko je dolje, iza onih velikih rijeka.

Nisam govorio. Kao da sam se bojao poremetiti taj sveti mir. Ganges je tek potiho mrmorio, a ja kao da sam uz tu vječnu pjesmu čuo otkucaje srdaca Nogena, Ononta i No-rena.

Hvalite Gospodina svi narodi, hvalite ga svi puci! Uzdignuše, Gos-podine, rijeke svoj mrmor, podigoše pjesmu svojih valova...

Iskrcao sam se na ušcu velike rijeke. Oni će dolje put džungla, a ja ću preko male rijeke u Bošonti. Uro-denička je lađica čekala u grmlju. Jedan mali lađar sjedio je sam samcat. Godinama je mlad, no kako mudro i ozbiljno govorи o olujama, o valovi-ma, o pogibeljima na rijeci... U tih nekoliko godina života već je mnogo toga doživio. Žarko sunce i tropске oluje kao da su u njegovo mladenačko lice urezale brazde ozbiljnosti i muževnosti. Uza se ima jednu malu knjigu, pa kad u podnevnim sparnim satima nitko ne prelazi preko rijeke, u sjeni male lađe on sjedi i čita i uči. I još bi htio kupiti nekoliko knjiga i dalje učiti.

„No kako ću kupiti knjige, kad s ovih nekoliko centa, što dnevno zaradim, jedva mogu i hranu kupiti? Zar ja neću ništa u životu moći učini-ti?“ sažalno me upita taj mladi lađar na Gangesu.

Dao sam mu dar za još jednu knjigu, pa sam mislio na tolike druge male ladare koji bi htjeli lađicu svog života dovesti sretno u luku sreće i radosti.

Sumrak se već spuštao na grmlje geon kad sam se iskrcao na drugu stranu rijeke. O jedan korijen dobro sam natukao nogu. Blato je i grmlje, pa ne vidiš dobro. No sretno sam stigao kući. U tami kao da sam iz daljine video vaše sklopljene ruke. Uz mrmor Gangesovih valova kao da sam čuo šapat vaših molitava.

Hvala vam, hvala od svega srca!

Laura del Carmen Vicuña rođena je u Santiagu de Chile 5. travnja 1891., kao prvo dijete Josea Dominga i Mercedes Pino. Djevojčica je bila krštena nakon dva mjeseca, jer je bio izbio građanski rat. Otac je prognao i otišao je sa svojom obitelji na jug zemlje, na granicu s Argentinom, u grad Temuco, gdje je ubrzo umro. Lauri su tada bile dvije godine. Nekoliko mjeseci poslije rodila se i druga djevojčica, Julija Amanda.

Majka se tako našla sama s dvije kćeri. Trebalo je pobijediti glad i očaj. Godine 1899. njih tri odselile su se u obližnju argentinsku pokrajinu Neuquen. Ondje je majka našla posao na ranču bogataša Manuela More i postala mu ljubavnica. Usprkos tomu majka ne ostavlja kćeri te ih u siječnju 1900. povjerava malomu misionarskom domu koji su držale Kćeri Marije Pomoćnice, smještenu u Junin de los Andesu, na granici s Čileom. U tom se okruženju Laura odlično snašla i brzo je zavoljela školu. Bila je pametna i dobro joj je išlo. Voljela je upoznavati i svoju vjeru te je provodila puno vremena u molitvi. Neke su je kolegice iz razreda čak izbjegavale zbog njezine pobožnosti.

Blažena Laura Vicuña djevica, zaštitnica mladih (1891. – 1904.)

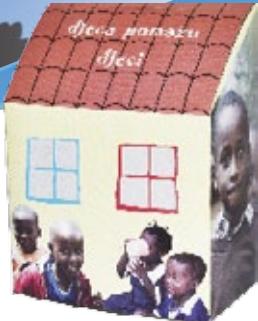
Dok je časna sestra na vjeronauku objašnjavala sakrament braka, Laura shvaća grijeh svoje majke. Shvaća i zbog toga što joj je tijekom praznika majka savjetovala da moli potajno za nju. Otada Laura pojačava molitvu i žrtve za mamino obraćenje. Na dan prve pričesti zapisuje neke odluke, veoma slične onima Dominika Savija: „O moj Bože, želim Te voljeti i služiti Tebi cijeli svoj život; zbog toga Ti darujem svoju dušu, svoje srce, cijelo svoje biće. Želim prije umrijeti nego Te uvrijediti grijehom; zato se namjeravam mrviti u svemu što me udaljava od Tebe. Radit ću koliko mogu i znam, zato što me poznaš i ljubiš, da bih nadomjestila uvrede koje svaki dan primaš od ljudi, posebno od moje obitelji. Bože moj, daj mi život ljubavi, mrvljenja, žrtve.“ S tim se prijedlozima Laura cijela predala Gospodinu da bi dobila majčino obraćenje, a kćeri Marije Pomoćnice brzo su shvatile da su našle izuzetnu djevojčicu.

Kako je Laura rasla, Mora je preusmjerio pozornost s Mercedes na nju. Laura to odmah primjećuje i na sebe stavlja željezni oklop za borbu protiv njegova zla. On okrutno reagira te ne želi više plaćati njezino daljnje školovanje. Ravnateljica pronalazi način te prima u dom obje sestre. Sestre se krizmaju 29. ožujka 1902. Tom prigodom Laura piše molbu za ulazak u postulaturu u družbu Kćeri Marije Pomoćnice, ali dobiva negativan odgovor. Svećenik je uvidio da djevojčica ima pravi Božji poziv, ali joj je rekao da je premlada i da će morati pričekati dok ne postane starija da donese tako važnu odluku. Ali ona ne odustaje od svoje namjere. Sljedećeg mjeseca daje privatne zavjete čistoće, poslušnosti i siromaštva, posvećujući se tako Isusu i predajući mu svoj život.

Lauri zdravlje pomalo slabi. Provodi cijelu godinu zatvorena u domu. Toliko je bila slaba da u rujnu 1903. ne uspijeva više niti sudjelovati u duhovnim vježbama. Vraća se majci, ali to joj ne poboljšava zdravlje. Onda se zajedno s majkom vraća u Junin, gdje borave same. Mora, mamin ljubavnik, dolazi im u posjet u siječnju 1904. te zahtijeva da s njima provede noć. „Ako se on zadrži ovdje, ja idem k sestrama u dom“, vikala je Laura i počela bježati. Mora ju hvata, zlostavlja i ostavlja s traumama. Oslabljena batinama, a i zbog već inače lošeg zdravlja, umrla je tjedan kasnije, u dobi od 13 godina.

Prije svoje smrti poručila je majci: „Mama, ja umirem! Sama sam to tražila Isusa. Ima gotovo dvije godine da sam mu ponudila svoj život za tebe, da se ti vratiš vjeri. Mama, ne ću li prije smrti dobiti radost da te vidim obraćenu?“ Majka joj tada obećava potpunu promjenu života. Laura je tako mogla spokojno izdahnuti nakon posljednjih radosnih riječi: „Hvala, Isuse! Hvala, Marijo! Sada umirem sretna!“ Tako žive misionari i misionarke. Na njezinu sprovodu majka je primila sakramente pomirenja i euharistije.

Lauru Vicuňu proglašio je blaženom papa Ivan Pavao II. 3. rujna 1988. godine.

ZA MISIJE I MISIONARE

Franjo Stojčić s rodbinom i prijateljima 1.400 KM * Sestre Milosrdnice, provincija Majke Divne, Sarajevo 200 EUR * Vlč. Bono Tomoč

50 EUR * Dom zdravlja, Široki Brijeg 395 KM * Zrinka Drmić 50 KM * Hrvoje Lovrić 20 KM * Mijat Tuša 50 KM * Albina Amražić 50 KM * Marija Vanjur 10 KM * Klanjateljice Krv Kristove, Kongora 100 KM * Klanjateljice Krv Kristove, Banja Luka 60 KM * N. N. 300 KM * Ivanka Kvešić 50 KM * B. i M. 100 EUR * N. N. svećenik 100 KM * Vlč. Ivan Ivančević 57 EUR * Samostan Sv. Klare, Brezovsko 100 KM * Školske sestre franjevke hercegovačke provincije 200 KM * Anto (Franjo) Jurić 30 KM * Ivanka Vidović 100 KM * Anda Raguz 50 EUR * Pizzeria „Don Andjelo“ 100 KM * Marinko Lovrić 200 kn * Vinko Klarić 200 kn * Sestre Benediktinke, Trogir 500 kn * Cika Mikolčić 100 EUR * Sandro Jakopčević 50 kn * Karolina Hrastović 500 kn * Slavka Matić 100 kn * Mihaela Eškinja 300 kn * Danijel Krizmanić 200 kn * Branka Mašlač 200 kn * Luka Stregar 100 kn * Neven Potalec 50 kn * Gordana Radošević 50 kn + 50 kn * Neven Potalec 50 kn * Slava Kvakan 300 kn * Vlatka Kordoš 30 kn * M. M. Stanković 80 EUR * Dragica i Tomislav Ivošević 100 EUR * Ivo Marušić 100 kn * Stjepan Gjurkin 100 kn * Marijan Čović 100 kn * Marinko Miličević 300 kn * Katarina Rukavina 200 kn * Gordana Jurković 200 kn * N. N. 216 kn * Vojna Petričević 100 kn * Dubravko Tandarić 240 kn * Obitelj Majić 1.000 kn * Dinka Kušter 200 kn * Nikolina Stimac Puž 50 kn * Jasminka Havarnek 100 kn * Boro Mioč 100 kn * Ivan Perković 100 kn * Ante Juričev-Sudac 500 kn * Sestre Klarise, Požega 500 kn * Maja Milaković 100 kn * Krešimir Sušilović 500 kn * Franjo Vrdoljak 200 kn * Ivanka Nikolić 1.000 kn * Nino Tičinović 100 kn * Ante Matković 50 kn * Kustura d.o.o. 1.000 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Anto Stipić 50 EUR * Sanela Kučar 100 kn * Računovodstvo Čosić d.o.o. 200 kn * Zdenka Podhraški-Relja 20 kn * Njikola Planinić 1.000 kn * Ana Mujan 50 kn * OŠ Zorke Sever, Popovača 375 kn * OŠ Davorina Trstenjaka, Čadavica 375 kn * Župa Sveti Križ Začretje 950 kn * Sestre Benediktinke, Rab 100 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Dubravka Trgovec 50 kn * Veronika Češić 50 kn * Mladenka Lovrović 100 kn * Darinka Gatare 65 kn * Berislav Drakulić 100 kn * Anka Sušanj 100 kn * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 EUR * Nikola i Tereza Đurić 40 EUR * Adam Okrugić 300 kn * Župa Bezgrešnog začeća BDM, Nova Gradiška 880 kn * Marinko Hudolin 200 kn + 200 kn * Stjepan Vužem 100 kn * Gordana Radošević 50 kn * Milena Zaninović 50 kn * Kata Zubak 50 kn * Midhat Huskić 50 kn * Siniša Horvat 1000 kn * Marina Gotovac 150 kn * Lucija Bubits 30 EUR * Dušanka Tadić 100 kn * Ivo Anić 200 EUR * Božidar Škarec 200 kn + 200 kn * Petar Bezmaločić 150 kn * Andelka Fitz 200 kn * Ivica Bradara 150 kn + 150 kn * Marina Pahljina 3.500 kn * Tomislav Čubelić 250 kn + 250 kn * Dobrila Kučar 110 kn * Župa Kapinske Toplice 250 kn + 70 kn + 260 kn + 150 kn kn * Službenice Milosrdja, Split 10.000 kn * Župa Gospe od Zdravlja, Podstrana 1.000 kn * Jela i Kata Zubak 400 kn + 600 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Ana (Marka) Marijanović 10 KM * Anda i Ivan Vrdoljak 30 KM * Kristina Mandić 100 KM * Sestre SMI, Egipat - Sarajevo 50 KM * Zrinka Čale 200 kn * Sandra Španić 200 kn + 200 kn * N. N. 400 kn * Jennifer Ann Radman 100 kn * Mirjana Deak 100 kn * Jadranka Bačić-Katinčić 100 kn + 100 kn * Neven Potalec 50 kn * Antal Balog 20 kn + 20 kn * Veronika Radić 500 kn * Dubravko Dujmić 100 kn * Josip Kordić 100 kn + 100 kn * Nada Alfrev

100 kn + 100 kn * Matea Marković 200 kn * Gordana Jurković 280 kn * N. N. 216 kn * Ivan Iakovčić 500 kn * Melita Gregorović 200 kn * Zdenka Sever 100 kn * Josip Šrđarović 50 kn * Marica Riser 300 kn * Vera Čargonja 300 kn * Miho Bošković 100 kn * Maja Milaković 300 kn * Blaško Kivić 200 kn * Nebojša Gunjević 300 kn * Pero Petanjak 100 kn * Tomislav Baričević 500 kn * Marica Vrtarić 50 kn * Branko Dragičević 350 kn * Slava Siladi 200 kn * Zlatko Glavaš 500 kn * Gordana Radošević 50 kn + 50 kn * Ljubica Lobor 200 kn * Željka Vodopija 200 kn + 200 kn * Dušanka Tadić 100 kn * Sandro Jakopčević 100 kn + 100 kn * Davorka Šimanović 300 kn * N. N. 200 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISISKE KUTIJICE:

Djeca iz župe sv. Mihovila Ark., Drinovci 735 KM + 350 kn + 60 EUR * Petra (Franjo) Tuđinić 41 KM * Marinko i Josipa Brkić 60 KM * Tomislav Brkić 30 KM * Ivana Brkić 25,50 KM * Ivan Brkić 25 KM * Djeca iz župe Presvetog Trojstva, Novi Travnik 700 KM * N. N. svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 1.000 KM * Marija Cerčić 500 kn * Sanja Nikćević 500 kn + 500 kn * Duško Jerčić 200 kn * Vesna Varaga 224,66 kn * Violeta Raguz 1770 kn * OŠ Vinka Žganca; Vratistić 80 kn * OŠ Zorke Sever, Popovača 1.125 kn * Kristina Kolar 125 kn * Božica Pratnemer 50 kn * Marija Cerčić 500 kn * Marija Galić 50 kn * Marija Nikolić 70 kn * Župa Rođenja BDM, Okić 678,6 kn * Župa bl. Augustina Kažotića, Dugo Selo 592,7 kn * Dinko Roguljić 200 kn + 200 kn * Župa sv. Obitelji, Osijek 3.500 kn * Tihana Kapović 50 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

T. K., 30 KM * Ivana Čilić 20 KM * Molitvena zajednica „Emanuel“, Gorica 200 KM * Janko Krznarević 1.000 kn + 1.000 kn * Stjepan Harča 766 kn + 271 kn * Amalija Ćipek 100 EUR * Tomislav Bilić 150 kn + 150 kn * N. N. 220 kn * Obitelj Majić 700 kn * N. N. 1.000 kn * Ankica Globek 200 kn + 200 kn * Gordana Radošević 1.000 kn * Dušanka Tadić 200 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Josip Mišković 120 KM * Franjo Rupčić 200 KM * T. T. Žepčić 50 KM * Dijana Blazević 100 KM * Irena Simić 30 KM * Nada Rupčić 50 KM * Miro Tolić 1.000 kn * Blagoje Kordić 100 kn + 100 kn * Župa Grubišno Polje 200 kn * Župa Grabešnica 500 kn * Dragica Čiča 950 kn * Neven Potalec 50 kn * Dubravko Tandarić 130 kn * Ante Sabljić 150 kn + 150 kn * Autoprijevoznik Željko Glavina 1.000 kn * Josip Rajčić 40 kn * Mihajlo Kadežabek 100 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Anda Mihaljević 100 KM * Bruno Budimir 100 KM * Ivanka Doko 25 KM * „Kamping“ d.o.o., Vitez 50 KM * Kćeri Milosrda, Zagreb 400 kn * Josip Trbara 500 kn * Nada Vuković 50 kn * Josip Čović 70 kn * Krešo Mišura 300 kn * Romana Matovina Nestorovski 200 kn * Anda Sloboda 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Obitelj Majić 700 kn * OŠ Primošten 450 kn * Mirela Krstulović 300 kn * Marija Brozović 500 kn * Ivanka Boras 200 kn * Michael Popinjač 100 kn * Siniša Jurić 100 kn * Stipe Vukojić 50 kn * Dario Maradin 100 kn * Mate Radoš 150 kn * J. Zrno 30 kn * Jasminka Jug 100 kn * Elizabeta Grigić 100 kn * Župa Uznesenja BDM, Poreč 10.000 kn * Ljuba Filipović 800 kn * Anica Keškić 151,14 kn + 150,79 kn * Danica Humek 20 kn + 20 kn * Gordana Kovačić-Hubak 800 kn * Josip Belavić 200 kn * Vesna Lukić 800 kn * Igor Končurat 100 kn + 100 kn * Anda Mrvelj 100 kn + 100 kn * Ruža Turk 50 kn + 50 kn * Vesna Erdec 75 kn + 75 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM

ZEMLJAMA:

Sandro Jakopčević 75 kn + 75 kn * Dragica Arnaudoski 100 kn * Neven Potalec 50 kn * Igor Rački 127 kn * Željka Franić 100 kn * Damjan Roško 2.000 kn * Pero Petanjak 50 kn * Ljerka Iščum-Vorgić 50 kn * Dragan Matijević 104 kn + 103,42 kn + 30 kn + 30 kn * Zrinka Studen 50 kn * Igor Rački 127 kn

ZA AKCIJU PROTIV KORONAVIRUSA

U MISIJAMA:

T. K. 30 KM * Sandro Jakopčević 75 kn + 100 kn * Antonija Hohnjec 2.000 kn * Župa Prelog 100 kn * Zvonko Ivančan 100 kn * Mara Perić 70 kn

ZA MISIJE I GLADNE U

DR KONGU:

Stanko Mikulić 200 KM * Jozo Hrkča 50 KM * Orladno d.o.o., Grude 500 KM * Anica Lovrić 20 KM * Ivka Rimac 100 KM * Janja Rimac 100 KM * Zdenka Mamuza 100 KM * Marija Vuković 100 kn + 100 kn * Mladen Crneković 100 kn * Vesna Mohorovičić 40 kn * Lidija Petrač 70 kn + 70 kn * Neven Potalec 50 kn * Stane Radulović 50 kn * Marica Ivanović 50 kn * Srećko Botrić 150 kn * Nikola Horvat 100 kn * Dario Časar 200 kn * Blaško Kivić 200 kn * Zdenko Buiger 800 kn * Mijo Meter 100 EUR * Andrija Vuletić 100 EUR * Dubravka Barić 750 kn * Nikolina Sabolić 500 kn * Martina Kufrić 1.000 kn * Renata Ivić 700 kn * Marija Cveljo 100 EUR * Renata Fortuna 1.000 kn * Ana Raos 150 kn * Marija Daniela Krnić 1.000 kn * Mato Josić 200 kn * Irena Šanjen 100 kn * Marija Barić 20 kn + 20 kn * Ivan Vrbanić 1.000 kn * Anica Vlajčić 100 EUR * Mario i Ana Vlajčić 100 EUR * Danko i Marina Radovniković 100 EUR * D. Delić 120 kn * Specijalistička ginekološka ordinacija 100 kn + 100 kn * Maja Hlavka Pandurić 800 kn * Kata Sabelja 100 kn + 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

Nikola Marković 100 KM * Anjica Čurić 100 KM * Borislava Kamšigovska-Sarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Mara Jurić 70 KM * Robert Skejčić 150 kn * Mirjana Leko 130 EUR * Jasminka Babić 50 EUR * Tatjana Tolj 30 kn * Tonči Visković 970 kn * Darija Berišić 970 kn * Mirna Zrinski 970 kn * Kristina Andabaka 500 kn * Slavica Lončarević 485 kn * Nataša Vučinić 3.000 kn * Božica Juren 485 kn * Lucija Miloš 50 kn * Danijel Galić 1000 kn * Fontić d.o.o. 970 kn + 970 EUR * Iva Tokić 485 kn * Andrijana Đuzel 500 kn * Ivan Đuzel 500 kn * Ante Sabljić 150 kn * Auto-prijevoznik, Vl. Goran Čuljak 500 kn * Tajana Martinčević 400 kn * Marinko Raos 200 kn * Marko Tomić 200 kn * Elizabeta Skerbić 100 kn * Ante Kikaš 100 kn * Max Grbavac 50 kn * Ivan Pavlović 500 kn * Marina Marelja 100 kn * Žarko Pejić 100 kn * Tomislav Pušljić 1.500 EUR * Božica Marceta 40 EUR * Vlado Tomić 50 EUR * Katarina Stanić 200 kn * Blanka Črnić 100 kn * Josip Klišanin 200 kn * Irena Pavelić Solar 50 kn * Ervin Matan 50 EUR * Dubravka Majerić-Urumov 1.500 kn * Dragana Papić 100 kn * Zdenka Tomić 100 kn * Martina Pavelić Kačarik 30 kn + 30 kn * Marija Miloš 20 kn + 20 kn * Specijalistička Ordinacija obiteljske 900 kn * Ksenija Abramović 2.700 kn * Signus Tehnologije d.o.o. 2.700 kn * Pamela Banovac 50 kn + 50 kn * Ante Karačić 15 kn + 15 kn * Robert Buljubašić 1.800 kn * Anita Mikec 100 kn * Ivo Hrga 50 kn * Marijana Vilić 50 kn * Martina Oravec 120 kn * Tihana Martinović 20 kn * Zrinka Kelava 50 kn * Ana Pavković 50 kn * Silvija Ljubojević 100 kn * Marina Spajić Brekalo 50 kn * Majda Uremović 100 kn * Josip Spajić 50 kn * A Rimac 100 kn * Marija Zečić 50 kn * Eva Damjanović 100 kn * Snejžana Antunović 150 kn * Mira Bakula 50 EUR * Mirna Ivanić 10 kn * Martina Kufrić 300 kn * Snejžana Mikec 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Sestre Milosrdnice, Tomislavgrad 120 KM * Neven Potalec 50 kn * Marica Laštro 400 kn * Ljiljana Lukač 100 kn * Zrinka Štivić-Sudarević 100 kn * Ivan Martić 750 kn * Slavica Bilandžić 100 kn + 100 kn * Rastislava Pedišić 100 kn * Nada Dujmović Sičaja 500 kn * Apriori d.o.o. 750 kn * Ana Mrgan 100 kn * Iva Miličević 200 kn * Vikica Salic 300 kn * Dubravka Pavlišić 50 kn + 50 kn * Anica Josić 200 kn + 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Molitvena zajednica „Emanuel“, Gorica 950 KM * Ivan Prskalo 20 KM * Ivka, Lepenica 460 EUR * Marija Vidović 300 kn * Srećko Botrić 150 kn * Igor Pivac 2000 kn * Romano Tripalo 150 kn * Ivan Ivaković 500 kn * Stana Prskalo 150 kn * DOMINIK Voće d.o.o. 5.000 kn * Marija Bartošek 300 kn * Ljubica Tremski 500 kn * Mario Vajdoher 3.000 kn * Zoran Zorica 100 kn + 100 kn * Marija Barić 70 kn + 20 kn * Katarina Vajdoher 100 kn + 100 kn * Ljubica Tremski 500 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Marija Bartošek 300 kn * Valentina Volarić-Lufčić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Adrijana (Vladimir) Kajić 100 KM * Nikolina Petrović 5 KM * Božo Lovrić 30 KM * N. N. svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 500 KM * Rastislava Pedišić 200 kn * Trpimir Alajbeg 750 kn * Ivanka Krolo 100 EUR + 80 EUR * Delfa Kuna 250 EUR * Mirko Sačić 500 kn * Mihaela Tadić 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Siniša Skočibušić 50 KM * Sofija Mišanović 100 KM * T. K. 30 KM * N. N., Podmilaje 200 KM * S. Gizela Dolić 100 KM * Marica Tabak 100 KM * Neven Potalec 50 kn * Ante Sablić 150 kn * Autoprijevoznik, Vl. Goran Čuljak 500 kn

* Štefica Palošika 200 kn * Mirjana Maković 200 kn * Josip Knežević 400 kn * Maja Marija Prelec 50 kn * Jelena Kvesić 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Autoprijevoznik, Vl. Goran Čuljak 500 kn * Agneza Kovačić 300 kn * Marijan Almaš 20.000 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Verona Čurić 100 kn + 100 kn * Ante Sablić 150 kn * Autoprijevoznik 500 kn * Ivan Bošnjak 100 kn + 100 kn * Martina Kufrin 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJI:

Marija Budimir 20 KM * Lucija Jozić 20 KM * Luca Dunder 20 KM * Marija Ramiljak 30 KM * Biljana Mandić 40 KM * Tea Kožul 20 KM * Ivana Bjelopavlović 40 KM * Snježana Pelivan 50 KM * Kata Tadić 50 KM * Tomislav Mikulić 50 KM * Anita Čorić 110 KM * Ivana Juroš 30 KM * Đurđica Živković 300 KM * Siniša Skočibušić 50 KM * Neven Potalec 50 kn * Autoprijevoznik 500 kn * Rastislava Pedišić 100 kn * Zora Tadić 200 kn * Tomislav Kolarević 150 kn

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Siniša Skočibušić 50 KM * Adventska misija akcija KŠC-a „Sv. Josip“, Sarajevo 3.500 KM * T. K. 30 KM * OS Sesvete 5.562 kn * Marica Balog 1.000 kn * Sesvete Medic Centar d.o.o. 1.000 kn * Advise d.o.o. 500 kn * Gastro King d.o.o. 100 kn * Rezal d.o.o. 300 kn * Knjigovodstvo Advise j.d.o.o. 100 kn * Zdenko Krivić 100 kn * Ivica Filipović 1.000 kn * Martina Kufrin 300 kn * Autoprijevoznik 500 kn * Anka Dužnović 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUSIJI:

N. N. 216 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA ISLANDU:

N. N. 216 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Sofija Mišanović 100 KM * N. N. 216 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA MADAGASKARU:

Rastislava Pedišić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U PERUU:

Autoprijevoznik, Vl. Goran Čuljak 500 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KENIJI:

Ivana Bencun 100 KM * Autoprijevoznik 500 kn

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJI:

N. N. Kruščica, Vitez 200 KM * Neven Potalec 50 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Ivana Bencun 100 KM * Župa Sunja 8.000 kn * Dubravko Tandarić 150 kn * N. N. 750 kn * N. N. 250 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Dragica Bevanda 10 KM * Župa Rasno 1.520 KM * Siniša Skočibušić 50 KM * Petra Boca 200 kn * Sandro Jakopčević 100 kn * Vedran Višnjić 100 kn * A. Harča 20 kn * Marija Ivezić 1.000 kn * Ruža Kmošek 100 kn * Obitelj Majić 300 kn * Mira Žaknić 50 kn * Krešimir Delaš 200 kn * Dragec Molnar 500 kn * Marija Cikojević Klasić 100 kn * Kristian Lee Dujmović 100 kn * Mladenka Lovrović 100 kn * Anka Dužnović 50 kn * Marko Vuković 200 kn * Luca Radman 20 kn * Ivica Zlomislić 30 kn * Natko Blagojević 100 kn + 100 kn * Župa sv. Križ Začretje 100 kn

MISIJSKA KRIŽALJKA – VELJAČA 2021.

Radosna vijest	Počast	Riblje jaje	Ogrebotina (eng.)	Glavna ideja	Eng. ime Ana	Naš blaženik	Rijeka	Italija	Heroina	EZ	Broj	Verdijeva opera	
Peplnica													Vrijeme priprave za Uskrs
Naglasci													
Postidne													
Rijeka u Crnoj Gori					Apostol. prvak Kabanica od vune								
Vrsta čaše													
Nepoznati													
Rezervoari za vodu													
Žensko ime													

Rješenja iz prošlog broja: DJECA POMAŽU DJECI, GANA, STOJANOVIĆ

